

De verpleegkundig specialist GGZ als spil in de vernieuwde GGZ; een kwestie van tijd

De verpleegkundig specialist GGZ wordt bij de opleidingsinstelling GGZ-vs opgeleid om de rol van hoofdbehandelaar uit te voeren. In deze rol richt ze zich op de complexe gevolgen van psychiatrische aandoeningen en kan – als dit in het kader van een integrale behandeling gewenst is – binnen het eigen deskundigheidsgebied aspecten van taakherschikking toepassen. Zowel het diagnosticeren en behandelen van complexe gevolgen van psychiatrische aandoeningen, als het zelfstandig indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen, behoren tot het kerndomein van de verpleegkundig specialist GGZ. Echter, zelfs nu het deskundigheidsgebied van de verpleegkundig specialist GGZ glashelder is beschreven en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden inzake de zelfstandige beroepsuitoefening juridisch zijn afgedicht en wettelijk gekaderd, heerst er bij zorgverzekeraars nog steeds verwarring en terughoudendheid over de erkenning van de verpleegkundig specialist als hoofdbehandelaar. Het lijkt nog niet te zijn doorgedrongen dat zowel in de generalistische basis GGZ als in de specialistische GGZ de verpleegkundig specialist ggz kan bijdragen aan het bieden van kosten-effectieve en kwalitatief hoogwaardige zorg en behandeling. In de generalistische basis GGZ is behandeling door de verpleegkundig specialist GGZ bijvoorbeeld geïndiceerd als een patiënt wordt terugverwezen door specialistische GGZ. De verpleegkundig specialist GGZ begeleidt de patiënt dan naar herstel en volwaardig burgerschap. Kwaliteit van leven is dan een belangrijke focus. In de specialistische GGZ ligt de nadruk vooral op ernstige psychiatrische problematiek die niet zelden verpleegkundige specialistische kennis vraagt vanwege de complexe gevolgen van de psychiatrische aandoeningen. Wat betekent het doormaken van een angststoornis, depressie of psychose – niet zelden in combinatie met een andere psychiatrische diagnose, een verslaving en/of een licht verstandelijke beperking – voor de uitvoering van persoonlijke en sociaal maatschappelijke rollen? Hoe gaat een patiënt om met stigma, overbelaste mantelzorgers, het verliezen van werk of woonruimte? De verpleegkundig specialist GGZ heeft geleerd op systema-

tische wijze aspecten van het menselijk functioneren in relatie tot ziekte, gezondheid en handicaps in kaart te brengen met behulp van de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF), zorgbehoefte vast te leggen in wetenschappelijk gevalideerde verpleegkundige diagnoses en de noodzakelijke behandeling en beoogde behandelresultaten vast te leggen in een classificatie van interventies en in overleg met de patiënt vastgestelde uitkomsten.

Een aanpak die veel meer transparantie en controle mogelijkheden biedt dan een medische classificatie met behulp van de DSM of een zorgzwaarte schatting door een indicatie adviseur. We zijn er van overtuigd dat de voorbeelden van deskundige verpleegkundige diagnostiek en specialistische behandeling die u in deze uitgave van de Praxis 2014 aantreft, bijdragen tot nieuwe inzichten bij twijfelaars en het versterken van zelfvertrouwen bij professionals die inmiddels overtuigd zijn van de waarde van de verpleegkundig specialist GGZ voor de patiënt. Dat de verpleegkundig specialist GGZ de spil zal blijven te zijn in een vernieuwde patiëntgerichte en kosteneffectieve GGZ lijkt slechts een kwestie van tijd.

Utrecht, april 2014

*Wim Houtjes en Diana Polhuis, verpleegkundig specialisten GGZ
Hoofdopleiders GGZ-VS*